

ที่ กค 0406.2/ ก. 46

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10410

๒ มีนาคม 2548

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้
ตามคำพิพากษา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและ
สืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ เนื่องจากมีส่วนราชการ
หลายแห่งขออนุมัติจำหน่ายหนี้ตามคำพิพากษาที่สิ้นสุดระยะเวลาบังคับคดี โดยให้เหตุผลว่าลูกหนี้ไม่มี
หลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่จะนำมาบังคับคดีได้ แต่จากการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการสืบหาหลักทรัพย์
หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ส่วนราชการส่งมาประกอบการขออนุมัติจำหน่ายหนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ยังมิได้
ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถหรือละเลยไม่ตรวจสอบอย่างถี่ถ้วน ทำให้ทางราชการต้อง
ขาดประโยชน์อันพึงได้รับจากการชำระหนี้ตามคำพิพากษาลูกหนี้เป็นจำนวนมาก จึงเป็นสาเหตุให้
กระทรวงการคลังต้องกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการบังคับคดีและการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของ
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังข้างต้น ซึ่งหลังจาก
กระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้
ตามคำพิพากษาดังกล่าวไปแล้ว ส่วนราชการต่าง ๆ ได้แจ้งข้อร้องเรียนในการปฏิบัติตาม (4) ที่ให้ส่วนราชการ
ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธน โคน
หรือสถาบันการเงินนั้น ๆ โดยธนาคารหรือสถาบันการเงินส่วนใหญ่จะชี้แจงว่าไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้
เนื่องจากเป็นความลับของลูกค้าและขอให้อ้างบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจส่วนราชการในการ
ขอข้อมูลจากธนาคารหรือสถาบันการเงิน นั้น

/กระทรวงการคลัง...

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียนดังนี้

1. เจตนารมณ์ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ส่วนราชการ ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธนาคารหรือสถาบันการเงิน เนื่องจากหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ที่สามารถนำมาบังคับคดีได้มักจะมีภาระผูกพันหรือเป็นเงินฝากในบัญชีกับธนาคารหรือสถาบันการเงิน ประกอบกับมีลูกหนี้ตามคำพิพากษาของส่วนราชการหลายรายได้ถูกธนาคาร สถาบันการเงินหรือเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องเป็นคดีล้มละลาย และหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินดังกล่าวได้ถูกส่งเข้าจัดการในคดีล้มละลาย แต่ส่วนราชการไม่ได้รับการแบ่งทรัพย์สิน เนื่องจากยื่นคำขอรับชำระหนี้ไม่ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ยังมีกรณีเจ้าหนี้ตามคำพิพากษารายอื่นได้ดำเนินการบังคับคดีกับหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินดังกล่าวไปก่อนที่ส่วนราชการจะบังคับคดี ทำให้ส่วนราชการไม่ได้รับการเฉลี่ยทรัพย์สินซึ่งส่วนหนึ่งมีผลมาจากการละลายไม่ติดตามสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายและต้องดำเนินการหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในหลายกรณี

2. กระทรวงการคลังขอชี้แจงความเข้าใจกับส่วนราชการที่มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาว่า การบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่จะต้องดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ ส่วนแนวทางการปฏิบัติในการบังคับคดีและการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0530.7/ว 107 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2544 ดังกล่าว เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นเพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ศึกษารูปแบบปฏิบัติ หากส่วนราชการใดพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรดำเนินการประการอื่นที่ทำให้ทางราชการได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบังคับคดีกับลูกหนี้ ตามคำพิพากษาก็สามารถดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป ส่วนการขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งเป็นผลมาจากคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาล ส่วนราชการจะต้องส่งสำเนาคำบังคับให้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน โดยอาจดำเนินการเพียงธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งคาดว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทำธุรกรรมกับธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้น ๆ เช่น ลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่เป็นคู่สัญญากับทางราชการและในการทำสัญญาได้ใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือสถาบันการเงินดังกล่าวเป็นหลักประกัน เป็นต้น ส่วนการที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินจะให้ความร่วมมือหรือไม่นั้น ย่อมเป็นดุลพินิจของธนาคารหรือสถาบันการเงินแต่ละรายที่จะให้ความร่วมมือในการบังคับคดีให้เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม

3. จากการสืบหาหลักฐานหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ผ่านมาจะ
ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากส่วนราชการไม่มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติหน้าที่นี้โดยตรง ส่วนใหญ่
เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะไม่มี ความเชี่ยวชาญและชำนาญในการสืบหาหลักฐานหรือทรัพย์สิน
ประกอบกับการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นภาระต่อเนื่อง โดยจะต้องสืบหาหลักฐานหรือทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ตลอดระยะเวลาสิบปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาทำให้ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการ
ดำเนินคดีและการสืบหาหลักฐานหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา กระทรวงการคลังอยู่ในระหว่าง
ศึกษาความเป็นไปได้ของการให้เอกชนที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้
เพื่อให้ทางราชการได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินคดีและบังคับคดีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามแนวทางข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกอบ ถิ่นเตียพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร. 0 2271 1999

Call center 0 2271 0686-90 ต่อ 6415

Email : civilbun@gcd.go.th